

REMETENAPI ELMÉLKEDÉSEK

Izaiás 40,1; 3-8.

Előszó.

Izaiás személye és kora:

Izaiás Kr.e.740-ben /más számítás szerint 746-ban/ lett az Úr prófétája. A próféta működését Kr.e. 701-ig, Jeruzsálem ostroma idejéig tudjuk követni. Későbbi legenda szerint Manassé király uralkodása alatt vértanúhalált halt: menekülés közben egy odvas fába bújta el, és a fával együtt elfűrészték.

Izaiás igehirdetése: Igehirdetésében egyik kulcsfogalom a **hit**.

„Ha nem hisztek, nem maradtok meg. „ „Aki hisz nem fut”

A hitnek van negatív és pozitív vonatkozása:

A pozitív oldala az, hogy az élő Istenhez, mint édesatyához kell megtérni. A hit terén a próféta olyat mondott, ami szemben állt kora gondolkodásával.

Az áldások előtt mondandó áldás:

„Dicsértessél Örökkévaló Istenünk, a világ Királya, aki kiválasztotta az üdvöt hirdető prófétákat és kedvet talált szavaikban, melyeket igaz meggyőződésben hirdettek.”

Fordítás: Héber szöveg magyar fordítását szerkesztette: Dr.Hercz J.H. a Brit Birodalom Főrabbiája.

Iz.40.1- 9.

1. „Vigasztaljátok, vigasztaljátok népemet, úgymond a ti Istenetek!”
2. "Szívéhez szóljatok Jeruzsálemnek és hirdessétek neki, hogy letelt az ő nehéz szolgálata, hogy le van róva az ő bűne, hogy elvette az Örökkévaló kezéből minden bűnrovásának kétszeresét.”
3. „Egy hang kiállt: Egyengessétek az Örökkévaló útját a sivatagban, építsetek egyenes utat a mi Istenünknek a vadonban.+
4. „Minden völgy emelkedjék, minden orom és bérc hajoljon le, a zeg-zúgos legyen simává és a szakadékos síkká.”
5. „, hogy megnyilatkozzék az Örökkévalónak glóriája és minden test együtt lássa, hogy az Örökkévaló ajka szolt.... „
6. „Egy hang szólal: Hirdesd! És legott közli, mit hirdessek: Minden test hervadó fű és minden kelleme olyan, mint a rét virága!”
7. „Elszárad a fű, elhervad a virág, mert az Örökkévaló lehellelte ráfuvall; Ó, valóban hervadó fű a nép!”
8. „Elszárad a fű, elhervad a virág, de Istenünk igéje örökre fennmarad!”
9. „Magas hegyre menj föl Cijón örömhírhordozója, nagy erővel emeld föl hangodat Jeruzsálem örömhírhordozója; emeld, ne félj, mondd Júda városainak: Íme a ti Istenetek!”

Magyarázat:

Az első szavak: 'Vigasztaljátok, vigasztaljátok népemet', az egész könyv jellegét fejezi ki. A vigasztalás nem csupán kedves, szívhez szóló szavakkal történik, hanem segítséget és szabadulást is jelent. Istentől jön a vigasztalás.

A 3. vers mennyei készülődésről számol be. Az Úr mennyei szolgálóinak szól a parancs, hogy készítsenek utat a pusztában az Úrnak.

Az út készítés itt már lelki értelmet nyer, a nép szívében levő bűn elleni harcot jelenti. A 6-8. versekben, a próféta személye bukkan elő, egyetlen egyszer az egész könyvben. Szava válasz a személytelenül hangzó mennyei „hang”-ra, mely mögött maga az Isten is rejtőzködhet, de az ő parancsát kijelentő angyal is.

Amikor erre a napra készültem, már napokkal előtte szüntelenül ez a gondolat járt az eszemben.

„Vigasztaljátok, vigasztaljátok népemet, úgymond a ti Istenetek! /Iz.40,1/

Szívéhez szóljatok Jeruzsálemnek és hirdessétek nekik, hogy letelt az ő nehéz szolgálata..... /Iz.40,2/

Egy hang kiállt! Egyengessétek az Örökkévaló útját a sivatagban, építsetek egyenes utat a mi Istenünknek a vadonban.” /Iz.40,3/

2010. július 3.-ról 4.-ére virradó éjszaka álmomban kétszer találkoztam Gyurka bácsival, egy nyugodt belső harmóniában. Szerény hangon szólt, üzent arról, hogy megbékélt és nagyon boldog. Felébredtem, majd újra elaludva ismét Vele álmodtam ugyan úgy.

Csak zárójelben jegyzem meg, hogy valaki ezelőtt, többször rám kérdezett, hogy üzent-e már a Gyurka bácsi neked?

Meg kell, hogy valljam minden esetben egy kicsit derültem magamban. Nem értettem miért kellene üzennie nekem annak akiről tudom, hogy most is velem van.

Álmomban valamit kérdeztem Tőle és Ő erre a következő szentírási helyet mondta, hogy olvassam el az 1Kor. 14,3. Reggel azonnal leírtam és elolvastam ezt a helyet.

„Aki viszont prófétál, az emberek épülésére, buzdítására és vigasztalására beszél.”

Hogyan kezdődik az izaiási idézet? „Vigasztaljátok, vigasztaljátok népemet, úgymond a ti Istenetek.”

Most másodszor tapasztaltam meg, hogy mit akar velem az Isten.

Bárhol is járok az emberek épülésére, buzdítására és vigasztalására kell lennem.

El kell mondanom az embereknek, hogy nem csupán kedves, szívhez szóló szavakkal történik, hanem segítséget és szabadulást is jelent, mert tudjuk, hogy Istentől jön a vigasztalás.

Izaiás 40,1; 3-8 alapján megfogalmazódott gondolatok:

1./ Az Isten akarata az, hogy vigaszt találjunk.

- Kiben és miben keresem a vigaszt?

2./ Az Isten akarata az, hogy biztosak lehessünk: bűneink bocsánatot nyernek.

- Mennyire van bennem őszinte bánat?

- A bűntudatom letaglóz, vagy pozitív változásra serkent?

3./ A próféta feladata, hogy mindenhová – sivatagba, vadonba is – eljuttassa Isten Igéjét.

A sivatag és vadon itt jelenthet távoli vidékeket is és emberi lelkeket is.

- Mennyire vagyok Ige hordozó?

- Elriasztanak-e nehézségek?

4./ Az élettelen és élő természet változásai Isten dicsőségét hirdetik.

- Mennyire vagyok szemlélődő?

- Észre veszem-e a természet szépségeit?

5./ A természet és az ember mulandó, egyedül Isten Igéje örök.
- Hol időzök többet, a mulandó vagy az örök dolgok körül?

6./ Isten Igéje Örömhír. Jóhír, mely az emberek szívéhez szól.
- Megdobogtatja – e még a szívemet az Örömhír?

Sirák 30/22-25

„Ne add át lelkedet a bánatnak”

Nagyon könnyen elkeseredik az ember, ha nem úgy mennek a dolgok, ahogy szeretné. Felesleges gondokkal gyötri magát. Rosszkedvű lesz, másokat is elkeserít, mert hangulata átragad másokra.

Amin nem tudok változtatni, azért nem érdemes gyötrődni, el kell fogadni, meg kell békélni vele. De ami rám van bízva, azért gondban kell lennem, hogy Istennek tetszően oldjam meg a feladataimat.

„A szívbeli öröm: élet az ember számára.”

A szív bőségéből szól a száj, ami a szívemen, az a számon. Nem mindegy, hogy mivel töltöm meg a szívemet. Keserűséggel, bánattal, rosszindulattal, kapzsisággal, nagyravágyással, az e-világ – a Sátán nyújtotta „kincsekkel” vagy jóakarattal, jóindulattal, elfogadással, adással, szeretettel. Ha a jézusi szeretet van a szívemben, akkor ezt sugározom a környezetemre, akkor nem kárára, hanem hasznára leszek a körülöttem lévőknek. A szívemben akkor van öröm, ha az életem Istennek tetsző, ha gondolatban, szóban, cselekedetben igyekszem teljesíteni az Atya akaratát.

„Könyörülj lelkeseden”

Először magamnak kell megbocsátani, mégpedig azzal, hogy elfogadom magamat olyannak, amilyennek teremtettem. Senki sem lépheti át az árnyékát, de törekedhet arra, hogy minél közelebb legyen a fényhez, s így az árnyék egyre kisebb lesz.

„Mert már sokakat megölt a búsongás.”

A búskomorság rossz gondolatokat szül, s a rossz gondolatokból rossz cselekedetek születnek. A rossz gondolatok megköttözik a lelket, gúzsba kötnék, a mélybe húznak, nem engednek szabadon szárnyalni fel a magasba, fel az Istenhez. A vidám és optimista lélek előre tekint, felfelé néz, Istentől várja az útmutatást. A vidám és optimista ember jó kedélyű, megfertőzi a többi embert, jó példát mutat és magával vonzza a jó útra mindazokat, akik hajlandóak a jó úton járni.

Jézus azért jött a földre, hogy megtanítsa, hogyan kell a szeretet útján járni. Maga köré gyűjtötte tanítványait, hogy egy újfajta életet mutasson nekik, és azzal bízta meg őket, hogy folytassák, adják tovább, amit Tőle tanultak.

A mi feladatunk is az, hogy egybeszeressük a ránk bízottakat.

Teremtés 1,27-31

Isten képmásai vagyunk...

Öntudat, méltóság jellemző az emberre. Mindaz, ami jó, igaz, szép bennünk, Istenben felfokozottan, tökéletes formában van meg. Ha mi tudunk irgalmasok, szeretetteljesek lenni, mennyivel inkább ilyen a mennyei Atyánk.

Férfinak és nőnek teremtette az embert ...

A nőben és a férfiban az Isten-képmás két oldala jelenik meg. Egyenrangú a nő és a férfi.

Szaporodjatok és sokasodjatok...

Istenből kiárad a szeretet - az élet áradhat, növekedhet.

Az élet továbbadásának képességével ajándékozta meg az embert.

Uralkodjatok az élőlények felett...

Ennek az uralkodásnak az istenképűségünkkel összhangban kell lennie.

Fizikai életünk rengeteg szállal kapcsolódik a természethez. Független az életünk. Nem szabad kizsákmányolókként, rablókként viselkednünk. Sajnos sokszor kizsákmányoltuk a természetet, tékoztunk kincseit. Meg is van az eredménye. A mostani szélsőséges időjárás ezért van - pusztító erővel.

Meg kell becsülnünk a teremtett világot, ami egyébként gyönyörű - Isten ajándéka.

Szeretettel kell az élőlények felé fordulnunk. Jó gazdaként, szeretettel és felelősséggel kell bánni a teremtményekkel.

Mennyei Atyánk!

Ránk bíztad ezt a csodaszép világot, hogy megőrizzük és fejlesszük. Hát úgy tűnik, hogy a megőrzés is nehezen megy!

Hajlamosak vagyunk a nagy szennyezőkre (olajtársaságok, hadiipar) mutogatva kibújni a felelősség alól.

Te növényeket rendeltél táplálékul, én eszem húst is. Jézus is evett, szoktuk mondani. De tudjuk, hogy a világ egyharmada éhez, s hogy 1 rész hús megtermelése helyén 10 rész növény nőhetne. Vajon nekünk is szabad így étkeznünk?

Igyekszem keveset fogyasztani, nem szemetelek, szelektíven gyűjtök, újrahasznosítok, spórolok az energiával, néha fát ültetek, stb. Elég ez?

Vajon szakítok – e rendszeresen időt arra, hogy elbűvöljön és lelkem mélyébe hatoljon egy szitakötő szárny, egy kavics, egy hullámfodor szépsége?

Ki tudom – e mondani valamilyen formában a hálámat úgy, hogy az másokat is Isten dicsőítésre sarkalljon?

S hogyan tudok vigyázni legcsodálatosabb teremtményeidre, az emberekre?

Nem bántom, hagyom élni, próbálok példát mutatni, stb.

De megteszek – e mindent ahhoz, hogy általam is növekedhessen? Adok – e megfelelő lelki táplálékot, árad – e belőlem éltető fény és meleg?

Jó – e a közelemben élni?

Istenem! Szeretnék teremtményeiddel együtt én is önfeláldozóan dicsérni naponta, mint a pacsirta dala, a nyíló napraforgó, vagy a magát jól érző kisbaba gögicsélése. Segíts megállni, elcsendesedni, hogy a mindennapok csalódásai másokban és magamban el ne rejtsek előlem azt a csodát, amit az Élet jelent!

Köszönöm, hogy számtalan szép meglepetést készítesz számomra naponta. Adj látó szemet, halló fület, érző szívet, hogy észrevegyem ajándékaidat, gazdagodjam általuk én is, s mindazok, akik velem találkoznak. Amen

Elcsendesedésre javasolt kérdések:

- Mit kell változtatnom mindennapi környezetvédelmi szokásaimon ahhoz, hogy egykor nyugodtan nézhessek a Teremtő szemébe?
- Hogyan tudom elősegíteni azt, hogy minden körülöttem élő ember még jobban kibontakoztathassa a benne rejlő istenarcot? Vedd sorra a tiedet!

1. Zsoltár

1. „Boldog az az ember, aki nem követi a gonoszok tanácsát, nem áll a vétkesek útján, és nem ül le a gúnyolódók gyülekezetében,
2. hanem az Úr törvényében leli kedvét, s törvényét éjjel-nappal eszébe forgatja.
3. Olyan, mint a folyóvíz mellé ültetett fa, amely idejében meg hozza gyümölcsét, és amelynek nem hull le a lombja. Boldogul minden dolgában.
4. Nem így járnak a gonoszok, nem így, hanem úgy, miként a szálló por, melyet elsodor a szél.
5. Ezért a gonoszok meg nem állnak az ítéletkor, sem a vétkesek az igazak gyülekezetében.
6. Mert ismeri az Úr az igazak útját, de elvész az istentelenek ösvénye.”

Csodálatos dolog, hogy az 1. zsoltár, a teljes Zsoltárkönyv legelső szava a boldogság. Ez a szó adja meg az egész gyűjtemény alaphangját azzal, hogy az ember legmélyebb vágyáról beszél. Mert a boldogságvágy ott él minden emberben, akár hívő, akár nem hívő, és olyan erős, hogy soha, a legreménytelenebb helyzetekben sem irtható ki, mert Isten ültette a szívekbe, Ő rendezte úgy, hogy mindenki boldog akar lenni.

A boldogság bibliai felfogása radikálisan különbözik attól, ahogyan a világ gondolkodik erről. Először is abban különbözik, hogy a bibliai boldogságnak törvénye van. Máté evangéliumában Jézus legelső szava, amit az embereknek mond, ugyancsak a boldogságé: Boldogok a lélek szerint szegények. Mivel itt az Úr Jézus azt tárja elénk, milyen feltételek között lehet boldog az ember, nem felületesen és látszólag, hanem valóban boldog, ezért Jézus nyolc boldogmondását a boldogság törvényének is nevezik. Kevés mai ember gondolja úgy, hogy a boldogságnak törvénye van. A világ inkább hajlamos azt képzelni, hogy a boldogság külső tényezőktől függ: pénztől, jó állástól, személyes adottságoktól, tehetségtől, szépségtől, hatalomtól, csupa olyasmitől, ami végső soron a kiszámíthatatlan szerencse dolga. Ám a Biblia radikálisan szemben áll ezzel a felfogással. Kijelenti, hogy a boldogságnak nem akadálya a pénz hiánya, a szépség, a kivételes adottságok a jó állás, a hatalom hiánya. Kijelenti, hogy boldogságunk döntően azon múlik, akarunk-e Isten boldogságtörvényei szerint élni, vagy nem akarunk.

A másik különbség, hogy a boldogság a Szentírásban nem azt jelenti, hogy én személy szerint állandóan jól és kellemesen érzem magam. Ez a reklámok hazugsága. A valódi boldogság valami sokkal nagyobb. A Bibliában száznál is több boldogmondás szerepel, és ezek mind azt hirdetik, hogy az az ember boldog, aki Isten szemében, az Ő szemével nézve boldog. Boldogságának forrása egyszerűen az, hogy jó úton van Istentől rendelt célja, az üdvösség felé. Lehet, hogy ezen az úton szenvedések várnak rá. A Hegyi Beszédben Jézus is a Lélek szerint szegényeket, a sírókat, az igazságért üldözötteket nevezi boldognak. Ha tehát az ember boldog, aki Isten szemével nézve boldog, akkor ahhoz, hogy ezt a fajta boldogságot én is érezzem, ahhoz az kell, hogy én is Isten szemével, az Ő értékrendje szerint nézzem önmagamot, életemet, sorsomat és a világot. Ha ez sikerül, az ember nehéz életkörülmények közepette is boldog lesz.

Az első két vers azt állítja, hogy két lehetséges életút létezik: az igazak útja és a gonoszok útja. Ma sokan úgy vélik, ez a világ sokszínűségét fehérre és feketére, jóra és rosszra, igazra és gonoszra egyszerűsítő szemlélet – naivitás. De amikor az életben nagy döntések előtt állunk, vagy igazán szorongatott helyzetbe kerülünk, akkor végső soron csakugyan a jóra és a rosszra csupaszodik le választásaink lehetősége.

A zsoltár minden lényegeset elmond az embernek erről az alapvető döntéséről, a jó és a rossz út közötti választásról, és a döntés következményéről.

Az 1. vers a bűnössé válás folyamatát állítja elénk úgy, hogy kiemeli a folyamat három döntő pontját. Eszerint a bűnössé válás úgy kezdődik, hogy az ember követi a gonoszok tanácsát, rálép a rossz útra, és elindul rajta. Ez egyelőre nem látszik veszélyesnek: az ember pár lépést tesz csak a rossz úton, rendszerint azt sem magától, hanem mások tanácsára. Azok hívására, buzdítására, akik maguk már rajta vannak ezen az úton. Mindnyájan tapasztaljuk ezt. Tudjuk, milyen nagy hatással, gyakran rossz hatással van gyermekeinkre és ránk is a környezet, a barátok, iskolatársak, munkatársak rosszra csábító szava, tanácsa. Nem beszélve a tágabb környezetről, arról a sok gonosz tanácsról, ami reggeltől estig zúdul rájuk és ránk reklámokból, médiából, az egész, úgynevezett tömegkultúrából. És ha az ember egyszer rálépett erre az útra, akkor egyre többet időzik rajta, nagyon hamar megszokja. Egyszer csak azon kapja magát, hogy meg-megáll a vétkesek útján. Ez a második állomás. Aminek aztán törvényszerűen az a vége, hogy már le is ül, vagyis megtelepszik ott: ez a harmadik állomás. A leül ige ugyanis a Biblia nyelvén, ahogy más régi nyelvekben is, a letelepedést, a megszilárdult, véglegesült életformát, állapotot jelenti. Az 1. zsoltár is azt a bűnben megrögzült állapotot jelöli a leül szóval, amikor az ember többé már nem képes és nem is akar szakítani a bűnnel. Berendezkedett, otthon érzi magát benne. Sőt! Nem ám akárhol ül le, hanem a gúnyolódók gyülekezetében: így, a hasonszörűekkel falkába verődve nagyobb bátorsága van lenézni, kigúnyolni, kioktatni, baleknak tekinteni, besározni az igazakat - csak azért, hogy igazolja önmagát, jobbnak, kívánatosabbnak, sikeresebbnek láthassa a saját bűnös életét. És teheti, hiszen ahogy régen, ma is túl sokszor látszik úgy, mintha a bűn erősebb lenne az igazságnál, a bűnös élet sikeresebb az igazakénál, az istentelenség kifizetődőbb a hitnél. Hányszor, de hányszor átéljük ezt munkahelyen, utcán, tágabb és szűkebb környezetünkben, gazdasági életben, politikában!

A lényeg tehát ilyen egyszerű: az ember előbb rálép a bűnös útra, aztán meg-megáll rajta, végül megtelepszik a bűnben. És még csak nem is tudja, mi történik vele. Mert ez csapda. Olyan alattomos csapda, hogy az ember észre sem veszi, míg úgy bele nem gabalyodott, hogy a maga erejéből már képtelen kilépni belőle.

Erre csak az képes, aki Isten erejére támaszkodik.

A 2. vers szerint az boldog, aki mindenekelőtt kedvét leli az Úr törvényében, gyönyörködik benne. Hogyan gyönyörködünk Isten törvényében? Biztos, hogy nem úgy, mint egy szép versben, zenében, festményben, tájban. Inkább arról a belső jóérzésről van szó, amit mi is megtapasztalunk, amikor egy nehéz helyzetben Isten törvénye szerint cselekszünk. Aki bocsátott már meg ellenségének, minden, emberileg jogos érthető berzenkedése dacára, saját belső ellenállását leküzdve, egyedül csak Isten szeretetéért, az Úr szavának engedelmeskedve, aki adott, a viszonzás reménye nélkül, aki nem ütött vissza, aki imádkozott már ellenségéért, az pontosan tudja, milyen ez a gyönyörködés. Tudja, mert amikor így tett, amikor sikerült így tennie, akkor megérezte, hogy mindez jó. Neki jó. Nemcsak annak jó, akivel a jót tette, hanem neki is jó. Mert adni jó, megbocsátani jó – jónak lenni jó. Hát ezért boldog ez az ember.

Az az ember boldog tehát, aki egyrészt gyönyörködik Isten törvényében, és másrészt éjjel-nappal a törvényt fogatja eszébe, róla gondolkodik. Állandóan, éjjel-nappal Isten törvényéről gondolkodni azt jelenti, hogy mindenről Isten törvénye alapján gondolkodom, az Ő közegében élek éjjel-nappal, az Ő tanításához mérem önmagamot, életemet, kapcsolataimat, a világ dolgait, így értékelek mindent - és egyre inkább így cselekszem. Minél több helyzetben tudja követni az ember Isten akaratát életében, annál mélyebben megtapasztalja, hogy a törvény útja nem valami külső kényszer, hanem jó, működőképes, boldogító. Boldog lesz. Egyre mélyebben ver gyökeret szívében Isten törvénye, tanítása, mígnem fává növekszik, és elkezd gyümölcsöt teremni.

A 3. versben erről a gyümölcsről olvasunk:

Az igaz ember „Olyan, mint a folyóvíz mellé ültetett fa, amely idejében meghozza gyümölcsét, és amelynek nem hull le a lombja. Boldogul minden dolgában.”

Az igaz ember saját maga lesz olyan, mint a folyóvíz mellé ültetett fa. Az ilyen fa gyökerei a folyóvízbe mélyednek, nem kell kívülről öntözni, nem szorul rá az ókori Keleten szokásos víztárolók, ciszternák állott, holt vizére, mert élő vízből, a folyótól kapja életerejét. Méghozzá folyamatosan, mivel direkt úgy ültették, hogy a gyökere mindig a vízbe érjen. Számunkra ennek az élő víznek a forrása Krisztus.

Azt állítja a szerző, hogy az ilyen fa mindenképp meghozza gyümölcsét, ám hozzáteszi: a maga idejében. Ha munkánk, életünk fája Istenben gyökerezik, mindenképp van gyümölcse. Az, hogy az Isten törvénye szerinti élet gyümölcstelen maradjon, abszurdum, egyszerűen ki van zárva.

Az élő víz mellé ültetett fa maga is él. Olyannyira, hogy nem hull le a lombja. Vagyis egy örökzöld fáról van szó. Örök élete van az embernek, akit a fa jelképez.

Végül azt ígéri Isten, hogy az igaz ember boldogul minden dolgában. Itt se a gyors sikerre, azonnal látható, kézzelfogható boldogulásra gondoljunk! A reklámok gyors és konyhakész boldogsága, a gyönyörök boldogsága, ez a ma oly divatos eszme nem az Isten világa. Mindaz, amit Isten akarata szerint tettünk, megmarad az ítéletkor az örök életre. Isten ismeri az igazak útját, megjegyzi, számon tartja, összegyűjti, megőrzi mindazt a jót, ami csak van bennünk, cselekedeteinkben, életünkben.

A gonoszok tettei ellenben úgy válnak semmivé, mint a szálló por, melyet elsodor a szél. Sőt, maguk az emberek, a gonoszok sem állhatnak meg az ítéletkor, nem lehetnek ott az igazak gyülekezetében és Isten közösségében. A gonoszok meg nem állnak az ítéletkor, sem a vétkesek az igazak gyülekezetében. És mindez nem valami isteni bosszú, vagy büntetés műve. A bűn vezet ide, saját belső természete szerint. A gonoszok egész életükben nem léptek közösségre Istennel, nem akarták őt, visszautasították közösségét.

Ez a visszautasítás válik véglegessé a halálukkal, és többé már nem tudnak változtatni rajta. Mert az istentelenség, a gonoszság sok mindent megtehet, de a világ végső törvényét nem változtathatja meg. Amikor majd Isten lesz minden mindenben, akkor csak a jó tud megmaradni, mivel Isten közelében a rossz nem létezhet: Mert ismeri az Úr az igazak útját, de elvész az istentelének ösvénye.

(Forrás: Dér Katalin – A zsoltárok világa)

4. zsoltár

„Ha hozzád kiáltok, meghallgatsz Istenem
te, aki igazságot szolgáltatasz nekem.
Megsegítettél szorongattatásomban,
könyörülj rajtam és hallgasd meg imám!
Ti emberek meddig marad kemény a szívetek?
Miért szeretitek, ami haszontalan,
miért törekedtek álnokságra?
Tudjátok meg, a hűségessel csodát tesz az Úr.
Az Úr meghallgat, ha hozzá kiáltok.
Rettegjetek hát és kerüljétek a bűnt!
Vegyétek ezt jól fontolóra szívetekben!
Nyugovóra térvén
teremtsetek csendet és elmélkedjete!
Hozzatok méltó áldozatot, és bízzatok az Úrban!
Sokan mondják: Ki fordul még jóval felénk?
Ragyogtasd ránk arcodat,
Uram, te örömmel töltöd el szívemet,
sokkal inkább, mintha bor és búza
bőségben volna.
Lefekszem hát és békében alszom,
hiszen te biztonságot adsz nekem Uram!”

Dávid zsoltára nagyon szép esti ima.

Szabad az embernek kiönteni a szívét, mint a vizet, Isten előtt. Micsoda biztatás szól hozzánk: Járjatok oda igaz szívvel, teljes hittel! Bízzatok az Úrban!

Vannak helyzetek, amikor a kiáltás az egyetlen lehetőség, mikor a fuldoklónak egy fellelhető deszkadarab a segítsége. Abba kapaszkodik.

Vannak napok, mikor sok – sok teher nehezedik a lélekre. Ha estére bánat száll be hozzánk, meg kell beszélünk az Úrral, s reggel örömmel kelhetünk ki ágyunkból.

Jó, ha a terhünket az Úrral osztjuk meg. Nagy kiváltságunk, hogy rákaphatjuk gondjainkat, vele oszthatjuk meg nehézségeinket. Az élet biztonságának egyetlen titka az Úr. A meghallgatott imák alapot szolgáltatnak a bizalomra.

Az Úrban való bizakodás megőrzi a hazug élettől. Olykor szemünket és szívünket is egyaránt elködösíti az emberek engedetlensége, hitetlensége, káromló szava. Rajtunk is átfutnak a hazugság erői, bennünk is megkérdőjeleződik a hit. Akkor mi is kérünk olyant: Uram meddig?

Meneküljünk a zajtól a csendbe, a világ lármájától az Istennel való beszélgetésbe! Lefekvéskor teremtsünk csendet és elmélkedjünk az aznap dolgairól. Törekedjünk arra, hogy a nap ne menjen le haragunkkal!

Áldott az Úr, hogy csodálatosság tette kegyelmét és megmutatta irgalmát. Dávid ebben a zsoltárban folyamatosan imádkozik azért, hogy megismerjék a földön az Ő útját. Nagyobb örömmel tölti el szívét az Úr beszéde, mintha sok búzája és bora lenne.

Az ima végén Dávid megvallja a békés alvás titkát: fekszik és elalszik, majd békében ébred, mert az Úr támogatja őt. Minket is így bátorít Isten igéje! Ha hozzá fordítom szívemet és felé terjesztem kezemet, akkor nyugodtan fekszem. Akkor bizok és lesz reménységem.

Sirák 7.36-40.

Az értelmező szótár szerint: karitás = jótékonyág, emberszeretet
karitatív = jótékonyági, emberbaráti

Vagyis: a rászorulókat észrevenni, segíteni rajtuk, támogatni őket anyagilag, emberileg. A sorrend felcserélhető: inkább emberileg, mint anyagilag - bár ez időigényesebb.

A vallási kötelességek betartása címszó alatt szerepel ez a rész Sirák fiának könyvében. Jézus után ez a lelkiismereti kötelességek betartására módosul. A kicsiség-szegénység- szelídség hármasságából a szegénység kerül itt előtérbe. Az ember többféle módon lehet szegény:

- akaratán kívül: eleve szegénységbe születik
elemi katasztrófa okán: árvíz, vihar, tűz, földrengés, ...
lelki katasztrófa folytán: szenvedélybetegség (drog, alkohol, szerencsejáték...),
más ember által okozott károk: háború, rablás, gyújtogatás,...

- a messiási tanítás szerint a szegénység lehet az önként vállalt adás következménye, a tudatátalakítás velejárója. Ez egy olyan folyamat eredménye, mikor már az ember képes felülemelkedni az anyagiakon egy magasabb rendű kapcsolat erejében, egy magasabb rendű kapcsolat fenntartásáért: Isten és az ember barátságáért, szövetségéért. De ez a második, a gyakorlati lépés. Ezt megelőzi, meg kell, hogy előzze az Istenre hagyatkozás, a feltétlen bizalom az Isten Önmagában való Boldog Létezésében, az ATYA-FIÚ egymásban való Időtlen Boldog Életében. Ez a forrása a Jézust követő életnek, a motorja pedig kinek-kinek a Jézussal való Én-Te viszony megélése, a Vele való egymásban levés.

"A szegénynek nyújtsd a kezed"/Sir.7.36./-hogyan Istennek tetsző legyél, hogy Isten magáénak ismerjen el. Jézus az ítélet tablón erről beszél./Mt.25.31./

"Minden dolgoznál gondoldj a végedre, akkor sohasem vétkezel többé" /Sir.7.40/ Igen, szembe kell nézni a ténnyel, hogy egyszer letesszük a lantot, de addig valljuk öntudatosan: "Én az örök Élet híve- vándora és énekese vagyok" Életünk végéig tartó feladat gyűjteni, de nem a múlandó anyagiakat, hanem a "lámpásunkba való olajat" /Példabeszéd az okos és a balga szűzeiről, Mt.25.1-13./

Úgy éljünk, hogy a kapott talentumokat jól forgatva számadáskor így szólhasson hozzánk az Úr: "Jól van derék és hű szolga. A kicsiben hű voltál, sokat bízok rád: menj be Urad örömébe!"/Mt.25.21-23./

Iz. 58,6-10 Az Istennek tetsző böjt

- Ebben a szövegben a böjt teljesen új értelmezését láthatjuk.

A hagyományos szóhasználatban az étkezéssel kapcsolatban jut eszünkbe ez a szó. A Magyar értelmező kéziszótárban is ezt a jelentést találjuk: 1. (vall.) Meghatározott napokra előírt csökkentett táplálkozás, ill. húsevéstől való tartózkodás 2.(tréf.) koplalás, éhezés

Érdemes elolvasni a megelőző néhány verset is (58, 3-6), ahol a hagyományos, fizikai böjt leírását kapjuk. Ezzel állítja szembe az Úr a neki tetsző böjtöt, tulajdonképpen a tevékeny szeretetet, az irgalmasság tetteit. Itt eszünkbe juthat az utolsó ítélet tablója is: „Éhes voltam és enni adtatok.” stb. (Mt. 25,35-36)

Az egyházi hagyomány is ehhez képest egyszerűbb, könnyebb. Bizonyára ezért is alakult így ki.

- A fizikai/testi böjtnek is van létjogosultsága.

Az összes vallás ismeri és gyakorolja.

Maga Jézus is böjtölt (40 nap), tanított róla (Mt. 6,16-18), fontosnak tartotta. („... csak böjttel és imádsággal űzhető ki.”)

A böjt lehet a lelki elmélyülés eszköze, amiből aztán az irgalmasság tettei fakadnak.

Amit megvonunk magunktól, szét is oszthatjuk. (Azt hallottam, a mormonok vasárnaponként így böjtölnek.)

- Most nézzük, milyen az Istennek tetsző böjt!

- *iga*

Feltűnő, hogy ebben a rövid szövegben milyen sokszor fordul elő ez a szó. Mit is jelent? Hívjuk segítségül ismét a szótárt: 1. járom, hám - igába fog/hajt = (átvitt értelemben) leigáz ; igába tör = leigáz, hódolatra kényszerít ; húzza az igát = robotol, a munka nehezét végzi. 2. súlyos teherként viselt életkörülmény, elnyom(at)ás – igába hajtja a fejét = vállalja a robotolást ; iga alatt tart = elnyom ; széttöri az igát = felszabadítja magát

A szöveggörnyezet politikai értelmezésre is adhat okot. Elgondolkozhatunk, vajon kell-e nekünk politikai szerepvállalásra törekednünk.(szegények, elnyomottak képviselője) De eszünkbe juthat a felszabadítási teológia is.

Azonban talán fontosabb az iga eltávolítása az emberi kapcsolatokból. (főnök – beosztott; tanár – diák; szülő – gyerek; férj – feleség)

- *éhezők, hajléktalanok*

Támogatjuk a harmadik világot, hisz a legnagyobb szükség ott van. És talán könnyebb is pénzt küldeni (a fölöslegünkből).

Vannak a környezetünkben is szegények (koldusok, hajléktalanok). Velük kapcsolatban azonban először a bennünk élő előítéleteket kellene legyőzni.

Próbálkozunk persze étel- és ruhaosztással, de ez-e a jó megoldás? Úgy gondolom, így csak halat adunk (ami persze az éhen halónak a legfontosabb), de igazából halászni kellene tanítani, nem alamizsnát, munkát adni, ami visszaadná az önbecsülését, méltóságát.

Néhány jó példa is eszembe jutott: Teréz anya, Prakash a harmadik világban; Lankó Pufi, az alsószentmártoni cigányok papja; Angéla nevű ismerősünk, aki egy pécsi nyomornegyedben dolgozik szociális munkásként – mindnyájan az életüket is megosztják a rászorulókkal.

Azt gondolom, legjobban egy befogadó közösség tudná felkarolni őket. Ha azt mondhatnánk egy hajléktalannak: Gyere velem, nálunk kaphatsz szállást, ételt, ruhát, munkát! Egy egész közösség be tudna fogadni néhány rászorulót, egy családnak ez túl nehéz feladat. Ismerünk is néhány életközösséget, ahol ezt meg tudják valósítani.

- *Ne fordulj el!*

Ezt nem csak fizikai, hanem átvitt értelemben is érthetjük. Figyelek-e másokra? Észre veszem-e, ha valami bántja, ha gondja, problémája van? Van-e fülem a hallásra, ha segítséget kérnek? (Ezek az un. mulasztásos bűnök.)

- *újjal mutogatás, gonosz beszéd*

Ezeket is ugyanolyan súllyal említi, mint az igát. Milyen könnyen ítélkezünk!

Milyen nehezen tudjuk elfogadni, ha valami/valaki más, mint ahogy azt mi jónak gondoljuk! (Pl. gyerekeink ízlése, külseje, életformája, értékei)

Beszédünkre pedig vigyázzunk, hiszen „szavakkal is lehet ölni”!

- Gyönyörű ígérek

Csak kettőt szeretnék kiemelni azokból az ígéretekből, amiket az Úr azoknak ígér, akik neki tetszően bőjtölnek:

„A rajtad ejtett seb gyorsan beheged.” A lelki sebek (talán pont azoktól, akiken segíteni szeretnénk) néha sokkal fájóbbak, mint a testiek.

„Ha szólítod, az Úr válaszol.” Milyen jó volna, ha észrevennénk az Úr válaszait, ha halló szívünk lenne!

Még a 11. verset is hozzá venném, amely a 23. zsoltárt juttatja eszembe. („Az Úr az én pásztorom ... a nyugalom vizéhez terel és felüdíti lelkemet.”) Mi, akik

bővében vagyunk a víznek, nem is tudjuk elképzelni, mit jelenthet egy kietlen, sivatagos helyen élő népnek az öntözött kert és a ki nem apadó vízforrás képe.

Sirák 18, 1 – 7

¹Aki öröktől él, az teremtett mindent, ²csak az Úr bizonyul igaznak. ⁴Ki volna képes tetteit sorolni, hatalmas műveinek a mélyére hatolni? ⁵Főlsége hatalmát ki tudná fölmérni, vagy a jótetteit végig számba venni? ⁶Nem lehet belőlük semmit sem elvenni, és nem lehet hozzájuk semmit hozzátenni, nem lehet az Úrnak csodáit átlátni. ⁷Amikor bevégzed, akkor kezded csak el, s mikor abbahagyod, ott állsz tanácstalan.

József Attila: ISTEN

Láttam Uram, a hegyeidet
S olyan kicsike vagyok én.
Szeretnék nagy lenni, hozzád hasonló,
Hogy küszöbödre ülhessek. Uram.
Odatenném a szívemet,
De apró szívem hogy tetszene néked?
Roppant hegyeid dobogásában

Elvész ő gyöngé dadogása
S ágyam alatt hál meg a bánat:
Mért nem tudom hát sokkal szebben?
Mint a hegyek és mint a füvek
Szívükben szép zöld tüzek égnek
Hogy az elfáradt bogarak mind hazatalálnak, ha esteledik
S te nyitott tenyérrel, térdig csobogó nyugalomban
Ott állsz az útjuk végén -
Meg nem zavarlak, én Uram,
Elnézel kis virágaink fölött.

Dicsőítés tárgya csak az Isten lehet, s akarat kell hozzá nem érzélem. Látható módon kell Istent dicsőíteni, mindig, mindenhol, énekkel, hangszerekkel, táncsal, állva, térdelve, leborulva, vagy felemelt kezekkel....mely a megadást jelenti, azt, hogy kitérom szívemet az Úrnak! (Ez a póz sebezhetővé tesz, az összekulcsolt kéz védekező helyzetbe hoz.)

A dicsőítés lényege: észrevenni, átélni és elmondani másoknak Isten szeretetének nagyságát, s azt hogy Ő cselekszik köztünk, bennünk, általunk....

Egy másik magyar költő, Reviczky Gyula (1855-1889) így ír versében:

ISTEN

Kinek porszem, minékünk egy világ,
S egy rebbenés határa az időnek
Ki, ami emberagyban miriád,
Nem olvasod, mert semmiség
előtted:
Ki buborék gyanánt elfújhatod,
Mit összehordtak népek, századok
Minden fűszálban érzelek; de elmém
Nem bír felfogni, megnevezni
nyelvén.

Kit megtagad a léha kételkedő,
Te adtál, ismeretlen ismerős, Te,
Te földi szóval nem nevezhető,
Szívünkbe álmot, eszmét
agyvelőnkbe.
Magát tagadja meg, ki megtagad,
Mint a napot, a fényt, a színt a vak.
A por fiához más nem illik itten,

Minthogy Tebenned megnyugodva
higgyen.
Ki odatűzted a közös napot
Sugárzó lényed egy parányaképpen;
Ki hangodat majd zúgva hallatod,
Majd édes összhang bájos
zengzetében;
Ki, hogy megszűnjünk élni, rendeled,
De, hogy meghaljunk, mégsem
engeded;
Ki ezt a bölcs világrendet behoztad:
Megértni vágyó elmém összeroskad.
A tudomány, az ember-bölcsesség
Hadd fejtegesse millió csodáid ...
Nyugodtan nézed újabb Babelét,
Amelyen át egedbe nézni áhít.
Engem, tünődőt, volt-e kezdeted,
Időnek vége hogy mikor lehet:
Érzése elfog a parányiságnak,
És leborulva, térdemen imádlak.

Néhány kérdés a vers kapcsán:

- Mennyire vagyok tudatában " porszem-voltomnak"?
- Rácsodálkozom-e rendszeresen a teremtés csodáira?
- Hálás vagyok-e a létezésemért?
- Szoktam-e leborulni, vagy csak kiborulni tudok?
- Megérintettem-e már valaha magamban az Istent?